

Islandstorget

Villor i Södra Ängby, Martinvägen, 1942. Foto C G Rosenberg, Stockholms stadsmuseum.

Vid Islandstorget möts kontrasterna inom stadens bostadsbyggnande; på norra sidan om tunnelbanestationen finns "folkhemmets" småstugor och på södra sidan ligger Stockholms "Hollywood". Båda hör till stadens mest omtyckta bostadsmiljöer.

Norra Ängby är det största området i Stockholm med självbyggeristugor. De två småstugeområdena i Olovslund och Pungpinan, där man första gången prövade självbyggeriet, blev så uppskattade att staden måste bereda plats på flera olika ställen för den här sortens byggande.

Det måste ha varit en härlig syn när byggnadsverksamheten pågick som mest under åren 1931-38. Då uppfördes 1 200 småhus i Norra Ängby under ledning av Småstugebyrån vid Stockholms stads fastighetskontor. Alla dessa duktiga privatpersoner som monterade upp sina hus med hjälp av släktingar och vänner skapade tillsammans ett verkligt folkhem. De olika hus typerna har grupperats på olika sätt för att skapa omväxling och gatornas karaktär varierar genom häckar, vårdträd och alléer.

Södra Ängby är också störst i sitt slag i Stockholm och kanske i hela Europa – en hel stadsdel med bara "funkisvillor" inbäddade i grönska! Till skillnad från småstugeområdena, som planerades för folk med begränsade inkomster, riktade sig marknadsföringen av Södra Ängby till tjänstemän och en och annan direktör, som annars kanske hade valt Lidingö eller Djursholm som bostadsort.

Stadsplanen från 1933 är signerad av Albert Lilienberg och Thure Bergentz. Den gav möjlighet till byggande i funktionalistisk anda med friliggande hus i naturmark, utan höga staket eller murar. Gatorna vindlar i mjuka svängar, bebyggelsen har anpassats till terrängen och i kvarterens mitt syns sammanhängande grönskråk. De drygt 500 villorna byggdes 1934-35. Det var arkitekten Edvin Engström, knuten till Stockholms Fastighetskontor, som gav stadsdelen dess form. De flesta husen har flacka tak, stora fönster och altaner mot söder. De kubiska husens ljusa fasader skimrar i grönskan.

Tunnelbanestation Islandstorget invigdes 1952.